

DÖBRENTAI KORNÉL LAUDÁCIÓJA

Takaró Mihály

díján, Kölcsey-díján, Balassi Kard kitüntetésén, alternatív Kossuth-díján kívül is több oldalt töltene meg elismerésének, köteteinek felsorolása.

Igazán nagygyá azonban nem csupán ez teszi, sokkal inkább az, hogy az igazságot kimondó, korszakos közéleti lírája mellett tematikus, poétikai, műfaji sokhangúsága kiemeli korának számos, rangos költője közül is. A kilenc esztendősen már verset író fiú 1956-ot gyermekként éli át, ám felnőtt, érett fejjel verseli meg és válik ezzel a forradalmat megéneklő óriás-triász tagjává Márai Sándor és Nagy Gáspár társaként.

A Fiú

Még fel-felugatnak a gépfegyverek,
hangjuktól az álom burka megreped,
kint, ha zörg a szélzilálta pléheresz,
jól tudom már, nem angyalszárny neszez,
surrog halálvemhű ólombogyó-raj,
és torokgyíkos gyermeki torokkal,
a hajnal sebnedvétől nyákos gallyak
közt hörögve gyászolnak a varjak,
s én riadt anyámat aggódva kérdem:
eltalálták a Kisjézust az égben?
(Talányos válaszáat: „már igen s még nem”,
harminchárom évig tart, míg megértem.)

S a kívánság-levél, amit az este
az ablakba kivettem szívrepesve?
Félve keresem, hál' Istennek, nincs már ott,
üres a bekartozott ablaktok,
hogy itt járt Ő, lényével mégis teli,
nem halt meg mégsem, minden ezt hírel,
eltűnt a lista, s megleltem hitemet,
langy-lágynak érzem a zúzos hideget,
s örökléttel kacér a kétes béke:
züllött cipő elsőnapos fényessége.

Költészete állandó rezonálás a magyar valóságra. A „Karácsony 1956”-tól, az „Átpingált Március”-on keresztül a „Kardélen”-ig emberi, poétai igénye sosem volt kevesebb a teljes magyar valóság panorámás látásánál és láttatásánál.

A Magyar Örökség díjat Farkas Balázs, Fekete György és Makovecz Imre javaslatára a Magyarországi Alapítvány kuratóriuma hozta létre 1995-ben. A Magyar Örökség díj gondozását 2003-tól a Magyar Örökség és Európa Egyesület vette át. A díj azon magyar intézményeknek, csoportoknak adható, akik tevékenységükkel hozzájárultak a magyar kultúra, gazdaság, sport, tudomány, azaz a magyar társadalom erkölcsi, szellemi fel-emeléséhez. Ezek együttesen alkotják a magyarság „lát-hatatlan szellemi múzeumát”.

2023. március 25.-én a Magyar Örökség díjat Döbrentei Kornél költő kapta. A Laudációt Takaró Mihály írta.

„A költészet egyike az emberi szellem marathoni távjainak. Valóban nagyon hosszú az út „lélektöbblek-ig”, amíg a kiválasztott kevesek által új formában megfogalmazott és új tartalmakat hordozó igazság valóságos tulajdonná lesz egy nemzet számára.” – így vall 1972-ben, 27 évesen Döbrentei Kornél lélekről, költészetéről.

Ezért szívem szerint most méltatás helyett csak verseit olvasnám hosszasan. Az lenne az igazi méltatás a kortársak közt a legnagyobbobbról. Hiszen József Attila-

Aki pedig a pokolig és a mennyig akar látni, nem lehet álkorszerű, divatos szövegszövőgető kisiparos csupán: az csak szókatedrális építő lehet, olyan költő, aki sorsfordító témákról teljes személyességgel, kimeríthetetlen bibliai jelképtárral, zavarba ejtően meghökentető, eredeti, Szabó Dezsői magaslatokra húzott szókatedrálisokkal örökérvényű igazságokat mond ki nekünk, rólunk, a felelősen szólni tudó és akaró nagyok kései, méltó utódaként.

Mint Babits, ő is a mindenséget vágyja versbe venni és ebben magánál tovább is jutott. Nem csak lírája, de esszéi, gyermekeknek szóló versei és regényei, publicisztikája, lapszerkesztői tevékenysége is ezt bizonyítja.

Együtt bégetni a „nyájjal” senki se látta. Türelme rebellis türelem, haragja, dühe mindig csak a megélhetősi rettegőkhöz és hamis prófétáknak szól.

Döbrentei Kornélnak már rég babérkoszorú volt a fején, amikor végre nemrég a valóságban is megkapta azt. Életében klasszikussá lett: mint a legnagyobbak. Hisz életparancsa lett 95-ben megfogalmazott ars poetica-ja: „Számomra két időszámítás létezik: A vers előtti és a vers utáni. A köztes mintha nem az én időm lenne. Nincs hatalmam felette. Lehet, amikor írok, valaki hatalmas, fölérdhetetlen szellemiség súg nekem. Valószínű. De eszmélkedésem kezdetétől én csak annyit tudok, hogy el akarok mondani valamit, s azóta is rázom a rácsot. (1995)

Tisztelt Ünneplők! Ritka, kiváltságos pillanat élő klasszikussal találkozni, méltatni! Milyen jó, hogy nem kell majd tülekednie ott fenn, a magyar költészet hallhatatlan óriásainak asztalánál, mert előre odakészített, üres szék várja majd, mikor – reményeink szerint még nagyon sokára – odaér. Mert Döbrentei Kornél költészete magyar örökség.